

labod

NOVO MESTO, 16. NOV. 1977* LETO VII., ŠT. 9

*Naša republika praznik slavi,
v vetru jesenskem vihrajo zastave,
danes je praznik vseh naših ljudi,
praznik veselja in slave.
Danes naj čuje se širom sveta,
pesem mladosti, ki vabi na delo,
saj smo v bogati deželi doma,
saj v domovini je naši veselo.*

delovni in poslovni rezultati januar - september 77

Na zborih delovnih ljudi dne 3. 11. 1977 smo podrobno obravnavali poslovanje v 9. mesecih letošnjega leta.

V našem glasilu to pot objavljamo še kazalce, ki govorijo o delovnem rezultatu in poslovanju v posameznih TOZD. Te kazalce določa 140. člen zakona o združenem delu.

	LOČNA	LIBNA	DELTA	TIP-TOP	TEMENICA	DSSS	L A B O D
1. Število zaposlenih:							
-plan za leto 1977	487	398	427	267	169	219	1.977
-stanje 30.9.77	488	358	413	328	146	223	1.956
-povprečje 9 mes.77	467	362	413	279	150	220	1.891
2. Fizični obseg proizvodnje							
-plan za 9 mes.77 v 000	31.234	24.924	26.759	17.284	10.704		110.905
-proizv.minute v 000							
dosežene do 30.9.77	29.954	22.299	27.016	15.064	9.384		103.717
-Indeks	95,9	89,5	101,0	87,2	87,7		93,5
3. Doseganje norm v %	107,3	100,3	102,4	107,1	111,6		104,8
4. Dosežene proizv.minute na delavca (mes.povp.)	7.127	6.844	7.268	5.999	6.951		6.896
5. Koriščenje del.časa v %							
-efekt. delo po normi	58,93	58,63	62,79	55,90	52,31		51,59
-efekt. delo po času	15,18	16,65	16,18	24,80	15,40	82,42	25,05
-bolezni do 30 dni	4,34	4,64	3,42	3,93	4,03	2,73	3,93
-bolezni nad 30 dni	1,78	1,37	0,90	1,33	4,67	1,66	1,66
-porodniški dopust	7,48	6,50	4,72	5,05	9,38	1,95	5,85
-ostale odsotnosti (LD, drž.praz.,oprav. in neoprav. izostanki)	12,29	12,21	11,99	8,99	14,21	11,24	11,92
6. Povprečno izpl. netto OD v din za leto 1976 za 9 mes. 1977	2.780	2.701	2.885	2.842	2.485	4.586	2.957
Indeks	116,6	119,2	119,4	126,2	142,7	112,6	121,5
7. Celotni prihodek v 000 din:							
-plan za leto 1977	140.518	113.007	121.464	84.020	46.559	44.937	550.505
-dosež. v 9 mes.77	96.476	73.396	86.605	40.362	24.929	44.883	366.651
-% letnega plana	68,7	65,0	71,3	48,0	53,5	99,9	66,6
-Indeks 77/76 9 mes.	125,3	113,3	126,4	146,5	147,7	115,3	124,8
8. Porabljena sred. v 000 din							
-plan za leto 77.	106.861	85.587	91.904	64.852	34.943	16.376	400.523
-doseženo v 9 mes.77	66.296	49.966	62.157	29.110	17.432	22.085	247.046
-% letnega plana	62,0	58,4	67,6	44,9	49,9	134,9	61,7
-Indeks 77/76 9 mes.	119,2	113,2	126,5	136,8	137,7	112,3	122,0
9. Dohodek v 000 din							
-plan za leto 1977	33.657	27.420	29.560	19.168	11.616	28.561	149.982
-doseženo v 9 mes.77	30.180	23.430	24.448	11.252	7.497	22.798	119.605
-% letnega plana	89,8	85,5	82,7	58,7	64,5	79,8	79,8
-Indeks 77/76 9 mes.	141,0	113,6	126,3	199,4	219,0	118,5	131,3
10. Obveznosti iz dohodka v 000 din							
-plan za leto 1977	3.587	2.873	3.083	2.315	1.348	10.122	23.149
-doseženo v 9 mes.77	3.214	2.407	2.571	1.609	1.843	5.658	17.302
-% letnega plana	89,6	83,8	83,4	69,5	136,7	55,9	74,7
-Indeks 77/76 9 mes.	144,5	108,7	131,7	182,9	364,9	96,5	128,3
11. Čisti dohodek v 000 din							
-plan za leto 1977	30.070	24.546	26.477	17.033	10.268	18.439	126.833
-doseženo v 9 mes.77	26.966	21.023	21.877	9.643	5.654	17.740	102.903
-% letnega plana	89,7	85,7	82,6	56,6	55,1	96,2	81,1
-Indeks 77/76 9 mes.	140,6	114,2	125,7	178,3	152,0	126,7	131,7
12. Za osebne dohodke v 000 din (vkalkulir.)plan za 1.77	23.861	19.562	21.122	14.237	8.517	17.146	104.445
-doseženo v 9 mes. 77	22.258	16.369	18.232	7.538	3.689	15.682	83.768
13. Za stanovanjsko izgradnjo v 000 din							
-plan za leto 1977	572	469	507	342	205	493	2.588
-doseženo v 9 mes. 77	733	581	683	460	253	597	3.307
-% letnega plana	128,2	123,9	134,7	134,5	123,4	121,1	127,8
14. Za sklade v 000 din							
-plan za 1. 1977	5.637	4.515	4.848	2.454	1.546	800	19.800
-doseženo v 9 mes.77	3.975	4.074	2.961	1.645	1.712	1.460	15.827
-% letnega plana	70,5	90,2	61,1	67,0	110,7	182,5	79,9
15. Začasna razdelitev sredstev za sklade v 9 mes.77 :							
-posojilo za nerazv.rep.	644	618	396	569	207	-	2.434
-posojilo po rep.predpisih	140	466	91	-	21	-	718
-za poslovni sklad	702	726	290	-	596	-	2.314
-za rezerve (TOZD,obč.,rep.)	799	794	667	307	281	-	2.848
-za skupno porabo (vključeno že izplačani regresii za LD)	1.617	1.470	1.517	769	609	1.460	7.740
-za krajevne skupnosti	73	-	-	-	-	-	73

TABELA II. - 30.9.1977

	delavcev 425	341	391	255	132	217	1761
	LOČNA	LIBNA	DELTA	TIP-TOP	TEMENICA	DSSS	LABOD
1. Dohodek na delavca (na osnovi ur dela)							
- III.trom.1976	46.828,81	56.336,94	49.378,18	20.685,18	27.242,45	87.451,75	48.113,30
- III.trom.1977	71.012,59	68.710,52	62.527,55	44.126,07	56.799,17	105.058,03	67.919,44
Indeks	151,64	121,96	126,63	213,32	208,50	120,13	141,17
2. Dohodek v primerjavi s povprečno uporab.sredstvi (zap. 17 P0:56 PP)							
- III.trom.1976	0.770	0.549	0.894	0.196	0.471	0.100	0.284
- III.trom.1977	0.678	0.921	0.476	0.211	0.327	0.207	0.389
Indeks	88,05	167,76	53,24	107,65	69,43	207,00	136,97
3. Čisti dohodek na delavca (zap. 79 P0:58 PP)							
- III.trom.1976	41.964,28	50.284,35	44.399,12	35.902,45	36.429,31	63.633,92	45.167,13
- III.trom.1977	63.450,63	61.652,40	55.950,75	37.814,12	42.835,33	81.749,33	58.434,53
Indeks	151,20	122,61	126,02	105,32	117,58	128,47	129,37
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom							
- III.trom.1976	0.038	0.103	0.022	-	-	-	0.036
- III.trom.1977	0.056	0.091	0.039	0.058	0.127	-	0.053
Indeks	169,70	88,35	177,27	-	-	-	147,22
5. Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom							
- III.trom.1976	0.037	0.116	0.044	-	-	-	0.038
- III.trom.1977	0.062	0.102	0.025	0.067	0.169	-	0.062
Indeks (73+75+76+del 77): 79 P0)	167,57	87,93	56,82	-	-	-	163,16
6. Akumulacija v primerjavi s povpreč.upor.posl.sredstvi							
- leto 1976	0.025	0.057	0.020	-	-	-	0.010
- III.trom.1977	0.038	0.084	0.019	0.012	0.042	-	0.021
Indeks	152,00	147,37	95,00	-	-	-	210,00
7. Osební dohodki - sredstva za skupno porabo na delavca)							
- III.trom.1976 (68+72 P0):58PP	38.207,75	42.109,79	40.927,99	34.690,28	35.225,68	59.793,99	41.431,40
- III.trom.1977	56.176,39	52.314,14	50.509,01	32.576,18	32.545,05	78.998,67	51.793,69
Indeks	147,03	124,23	123,41	93,91	92,39	132,12	124,63
8. Čisti osebni dohodki na delavca mesečno							
- III.trom.1976	2.691,15	2.610,72	2.776,48	2.486,61	2.486,64	4.263,89	2.882,65
- III.trom.1977	3.243,16	3.219,55	3.443,58	3.586,83	3.549,37	5.209,09	3.592,58
Indeks	120,51	123,32	124,03	126,23	142,23	122,17	124,63

TABELA III.

VRSTA KAZALCA		LOČNA	LIBNA	DELTA	TIP-TOP	TEMENICA	DSSS	LABOD
1. Del izplač. oseb. doh. za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb na delavca	III.trom.1976	11.032,96	10.387,48	10.616,02	8.778,64	8.944,79	20.223,37	11.356,73
	III.trom.1977	13.661,00	13.333,80	13.585,29	13.202,85	14.715,79	21.828,06	14.599,94
	Indeks	124	128	128	150	165	108	129
2. Sredstva iz doh. za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb in za pogod. obvezn. na delavca	III.trom.1976	4.864,53	6.052,60	4.979,06	2.893,59	3.265,02	23.817,84	6.872,12
	III.trom.1977	7.561,96	7.058,12	6.576,80	6.311,95	7.145,65	27.456,16	9.254,93
	Indeks	155	117	132	218	219	115	135
3. Celotni prihodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi obratnimi sredstvi	III.trom.1976	4,99	1,90	22,10	3,97	6,94	0,23	1,28
	III.trom.1977	3,42	3,63	2,57	1,45	1,66	0,53	1,75
	Indeks	68,54	191,05	11,63	36,52	23,92	230,43	136,72
4. Povprečno uporabljena poslovná sredstva na delavca	III.trom.1976	60.829,01	102.546,05	55.247,37	105.649,42	57.809,33	871.536,87	168.850,93
	III.trom.1977	104.716,05	74.557,50	131.291,77	208.957,52	173.344,20	50.685,45	174.569,29
	Indeks	172,15	72,71	237,64	197,78	299,86	5,82	103,39
5. Celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sredstvi	III.trom.1976	1,38	1,47	1,39	1,30	1,33	1,98	1,45
	III.trom.1977	1,46	1,47	1,39	1,39	1,43	2,03	1,48
	Indeks	105,80	100	100	106,92	107,52	102,53	102,07

soodvisnost osebnega dohodka in dohodka

Tako zastavljeno temo moramo bolj opredeliti in dodati, da v tem primeru mislimo na konkreten odnos osebnega dohodka nekoga delavca do dohodka njegove TOZD. Verjetno nam niti na kraj pameti ne pade, da bi se vprašal, če to vsak udeleženec v delitvi dobro razume, ker je pač to samo po sebi razumljivo. Drugo vprašanje je, kako se obnašamo pri prisvajanju osebnega dohodka ob vsakokratnem mesečnem izplačilu. Gre za to, ali se vsak od nas ob prisvajanju osebnega dohodka vpraša, če smo tudi dosegli ustrezen (planirani) dohodek. Ali je moj osebni dohodek ne samo v sorazmerju z vložnim delovnim prispevkom, ampak tudi v sorazmerju z vložnim delovnim prispevkom, ampak tudi v sorazmerju z ustvarjenim dohodkom TO, kakor tudi, če so ohranjeni zastavljeni odnosi pri delitvi čistega dohodka na sredstva za osebne dohodke, na sredstva skupne porabe, na razširjanje materialne osnove TO in na ustreza rezervna sredstva.

Priznajmo, da si redko zastavljamo takšna vprašanja, sicer ne bi govorili, da ima delavec, ki je izpolnil ali presegel normo ali normativ delovnega časa, pravico na planirani osebni dohodek ne glede na dohodek v TO. Da tako misli precejšnje število zaposlenih v drugih OZD, potrjujejo novice, da so osebni dohodki v neki OZD dobri ali zelo dobri, čeprav je OZD v izgubi.

Lahko smo zadovoljni, da ne spadamo med tako slabe in kratkovidne gospodarje. Ne glede na to pa bi bilo prav, da ob sedanji aktivnosti, ki je usmerjena na urejanje dohodkovnih odnosov in uresničevanje načela delitve osebnih

dohodkov po delu, poskušamo čim bolj dosledno uveljaviti načela ZZD. Samo tako si bomo izborili ustrezen položaj v združenem delu in zagotovili nadaljnji razvoj TO in delovne organizacije kot celote ter ustrezno socialno varnost vsakega posameznega delavca.

Vrednost enote vložnega živega (tekočega) in minulega dela je odvisna od velikosti ustvarjenega dohodka in gospodarjenja z minulim delom, ne pa od planirane vrednosti oz. le od prispevka posameznika k ustvarjenemu dohodku. Če se vsak posameznik in vsi skupaj tega zavedamo, bomo skrbeli:

1. da realno določimo količino potrebnih sredstev za zadovoljevanje življenjskih potreb delavca na enoto enostavnega vložnega dela;

2. da določimo višino dohodka na enoto vložnega dela, ki nam zagotavlja ustreza sredstva za osebne dohodke; za skupno porabo in razširitev materialne osnove ter potrebna rezervna sredstva;

3. da ohranimo zastavljeno sorazmerje med elementi delitve čistega dohodka, (tč. 2);

4. da dejansko ustvarimo takšen dohodek, ki nam zagotavlja prisvajanje osebnega dohodka vsaj v višini planiranega ob upoštevanju načela tč. 3;

5. da bo osebni dohodek v vseh primerih odvisen od ugotovljenega dejanskega prispevka posameznika, ne pa od nekakšne fiksno postavljene osnove.

Tako zastavljena soodvisnost osebnega dohodka od dohodka nam nalaga, da načrtno določimo osnovna izhodišča za uresničevanje teh načel.

Osnovna izhodišča bi bila:

— opredelitev velikosti dohodka na enoto vložnega dela;

— opredelitev, koliko enot enostavnega dela vsebuje posamezna enota sestavljenega dela (relativna razmerja);

— določitev meril za ugotavljanje prispevka posameznega delavca pri ustvarjanju dohodka;

— določitev meril, ki kažejo na odvisnost osebnega dohodka

posameznika od izvrševanja plana TO oz. programa dela delovne skupnosti ali določene samoupravne skupine, kakor tudi od denarne velikosti dohodka;

— nenehno spremljanje soodvisnosti osebnega dohodka od dohodka in ugotavljanje vzrokov, katerih posledica je manjši dohodek, kot je načrtovan, ter določanje ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, da dosežemo načrtovani dohodek in ohranimo zastavljeno sorazmerje med posameznimi elementi delitve dohodka in čistega dohodka.

Ustrezna načela o uresničevanju dohodkovnih odnosov v duhu ZZD in delitvi osebnih dohodkov po delu bomo morali urediti z različnimi samoupravnimi splošnimi akti. Z že izdelanimi osnutki nekaterih samoupravnih splošnih aktov (samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TO, s spremembami samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo in s samoupravnim sporazumom o urejanju pravic, obveznosti in odgovornosti med temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo) smo zastavili trajne osnove dohodkovnih odnosov, vendar so pred nami nič manj pomembne naloge, da opredelimo konkretne rešitve dohodkovnih odnosov in delitve osebnih dohodkov. Ne le s temi prizadevanji, temveč tudi z organiziranjem novih temeljnih organizacij uresničujemo zakon o združenem delu.

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah za delitev osebnih dohodkov, obstoječi temeljiti opisi delovnih nalog in v osnovi zastavljeni metodi o ugotavljanju rezultata dela posameznega delavca navdajajo z optimizmom, da bomo do konca leta uredili dohodkovne odnose tako, kot zahteva zakon o združenem delu in interes posameznika ter temeljne organizacije.

Poleg manjših sprememb navedenih aktov bomo zastavljena načela dokončno oblikovali s samoupravnim sporazumom o pogojih za pridobivanje in razdelitev dohodka in skupnega dohodka ter odnose med temeljno organizacijo Commerce in drugimi temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji.

Res je, da smo preobremenjeni z urejanjem medsebojnih odnosov s splošnimi akti, vendar sem prepričan, da se te odgovorne naloge zavedajo vsi samoupravni organi, vse družbenopolitične organizacije in vsak delavec našega kolektiva, kar zagotavlja, da bomo naloge uspešno izpeljali.

kako v temeljnih organizacijah

Predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata temeljne organizacije TIP-TOP tovariš Košir nam je povedal, kako nameravajo proslaviti 29. november. Mladi pripravljajo proslavo v počastitev praznika. Poudaril je, da bomo morali predvsem premagati miselnost, da so takšni prazniki zgolj prosti dan ali krajši dopust.

Letos bomo zaradi pomembnih obletnic praznovali delovno in praznično. Poleg tega je tu še uresničevanje zakona o združenem delu. Prepričan je, da je rojstni dan republike primeren čas, da ocenimo, kaj smo dosegli pri spreminjanju in usklajevanju družbenoekonomskih odnosov z zakonom o združenem delu. Zato bodo v okviru praznovanja organizirali posvet razširjenega družbenopolitičnega aktiva TOZD in na njem pregledali dosežene rezultate.

Osnovni organizaciji sindikata in mladine delovne skupnosti skupnih služb ter temeljne organizacije Commerce bosta organizirali pohod do groba neznanke partizanke nad Prečno. Ob grobu bo kratek kulturni program.

V TOZD Libna upajo, da se jim bo uresničila dolgoletna želja, da bodo dobili nove delovne prostore. Tako bodo imeli delavci boljše delovne pogoje, saj so sedaj v stari hali zelo stisnjeni, tako da je delovni učinek slabši kot bi moral biti. Z novo halo bodo dobili tudi lastno kuhinjo. Sedaj morajo voziti malico iz obrata družbene prehrane, poslej pa bodo lahko delavcu nudili malico po izbiri. Prehrana je tudi eden od pogojev za dober delovni učinek pa tudi za dobro zdravstveno stanje vsakega delavca.

Ob dnevu republike bodo proslavili tudi jubileje tovariša Tita in se tako pridružili čestitkam mnogih delovnih ljudi Jugoslavije za njegov 85. rojstni dan in 40-letnico na čelu Zveze komunistov Jugoslavije.

Tako bodo dan republike praznovali delovno in samoupravno, saj se zavedajo svojih nalog in odgovornosti, kadar gre za hotenja slehernega člana naše delovne organizacije.

Organizatorji obveščanja in izdajanja glasil v delovnih organizacijah so se zbrali na seminarju v knjižnici tovarne zdravil Krka v Novem mestu. Ugotovili so, da doslej stikov v pokrajini skoraj ni bilo. Ustanovili so tudi aktiv novinarjev v organizacijah združenega dela. Aktiv čaka veliko prepotrebne dela. (Foto Gošnik)

seminar

V sodelovanju z republiškim svetom ZSS, delavsko univerzo „Tomo Brejc“ in medobčinskim sindikalnim svetom je DO „Krka“ 21. okt. letos organizirala regionalni seminar.

Predstavniki delovne organizacije in družbenopolitičnih organizacij so nas seznanili z delovno organizacijo ter sistemom informiranja pri njih. Nato smo si ogledali delovno

organizacijo. Po ogledu so nam predstavniki komisije republiškega sveta ZSS za obveščanje in politično propagando ter sekretariata za informacije pri izvršnem svetu skupščine SR Slovenije predstavili sistem obveščanja v delovni organizaciji.

Pogovor je dalj časa tekel o vlogi glasila delovne organizacije. Prav tako so poudarili, da so pomembne tudi priloge glasila, na primer razni bilteni.

Pokazali so nam tudi osnutek pravilnika o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdajanju glasila. V naši republici izhaja skoraj 500 glasil organizacij združenega dela in bi morala

biti vsa prijavljena pri sekretariatu za informacije pri izvršnem svetu skupščine SR Slovenije. Komisija RS ZSS za obveščanje in politično propagando pa bi morala dati soglasje o temeljni vsebinski zasnovi glasila. Predlagana vsebina mora vsebovati tudi določila zakona o javnem obveščanju.

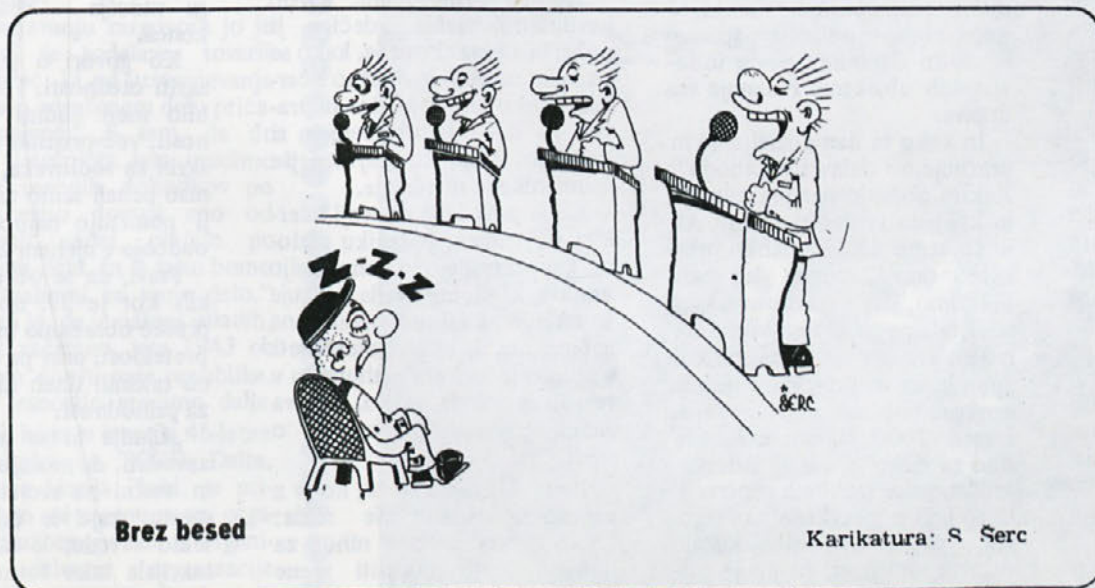
V nadaljevanju smo se sodelavci tovarniških glasil dogovorili, da ustanovimo regionalni aktiv novinarjev pri področnem aktivu Društva novinarjev Slovenije. Predstavniki Novoteksa pa se je zadalžil, da skliče in organizira naslednje posvetovanje.

30 let tovarniškega lista

Predsednik Sveta zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak je v Beogradu sprejel delegacijo odbora za proslavo 30-letnice tovarniškega tiska. Izrazili so željo, da bi bil pokrovitelj te proslave.

V razgovoru, ko je sprejel pokroviteljstvo, je Mika Špiljak poudaril, da je 30-letnica izdajanja prvih tovarniških glasil v Jugoslaviji pomemben jubilej. V nadaljnjem razvoju informativnih sredstev v delovnih organizacijah mu je treba nameniti še posebno pozornost. Tov. Špiljak je podprl delovni značaj programa proslave. Po vseh republikah in v pokrajinah je v okviru proslavljanja tega jubileja predvidenih več akcij, da bi prikazali probleme, s katerimi se ubadajo sredstva informiranja v delovnih organizacijah, izmenjali izkušnje in utrdili njihovo nadaljnjo pot.

Osrednja proslava je bila na začetku tega meseca v Borovu, kjer je 4. 11. 1947 izšla prva številka časopisa kolektiva „Borovo“.

Brez besed

Karikatura: S. Serč

Letos smo veliko govorili in pisali o proslavljanju velikih jubilejev voditelja naše revolucije in povojne graditve socialistične samoupravne družbe, tov. Tita. S tem sestavkom pa želimo poudariti veličino 29. novembra, dneva republike, ki je tako pomemben za vsesplošni razvoj našega družbeno-ekonomskega in socialnega napredka, kot tudi za mednarodno priznanje naše države, ter zapisati nekaj misli naših delavk ob tem prazniku.

Ko se spominjamo rojstva republike, se spominjamo dni, ko nam je bilo najtežje in ko smo storili nekaj, česar v zgodovini ni uresničil še nihče.

Republika narodov in narodnosti — nova Jugoslavija je nastala in s svojo svobodoljubno rdečo zvezdo zasijala sredi gluhega molka in goste teme podjarmljene Evrope. Tri leta je na jugoslovanskih nepokornih tleh gorel narodnoosvobodilni boj in socialistična revolucija. 29. in 30. novembra se je v Domu kulture v Jajcu na II. zasedanju AVNOJ porajala in rodila republika in s sebe iztrgala ne samo okove suženjstva, tujega fašističnoosvojskega in domačega izdajalsko-buržoaznega, temveč tudi okove—izolacije, nepriznavanja, vmešavanja, pritiskov pa tudi „kavalirskih“ zavezniških sporazumov. Postavljeni so bili temelji novi državi in vizija našega povojnega razvoja, ki jo je tov. Tito sredi narodnoosvobodilnega boja na drugem zasedanju AVNOJ orisal z besedami:

„Našo deželno želimo urediti demokratično, da bo v njej vsak človek svoboden, da bo lahko delal in odločal o rezultatih svojega dela, da bo imel in s pridom uporabljal vse, kar je doseglo človeštvo doslej s svojim razumom. Tako kot smo bili sposobni, da se z golimi rokami upremo najbolj oboroženi armadi na svetu, tako smo in bomo tudi sposobni zgraditi novo državo, novo Jugoslavijo.“

Ugotavljamo, da smo ustvarili družbo, za kakršno so se borili njeni graditelji in borci, ki se jim lahko oddolžimo le z zvestobo njihovim idealom in nadaljevanjem njihovih pridobitev, med katerimi je boj za človeško blaginjo in svobodo, boj za resnično delavčevo oblast bil in ostal nad vsemi. Naši delovni uspehi v svobodni državi so v stalnem vzponu. Revolucije nismo smeli niti mogli drugače razumeti, kot da jo korak za korakom v praksi nenehno nadaljujemo.

Res je, da z vsem še nismo zadovoljni, da so še praznine in

Ljubica Zadavec

slabosti, na kar nenehno opozarjamo, vendar vseeno ne smemo pozabiti na prehojeno pot razmeroma kratkih 30 let in na stopnjo dosežkov, ki po svoji kvaliteti in kvantiteti segajo v sam evropski vrh.

To ni samo hvala, ampak dejstvo, ki ga potrjujejo primerjave z najbolj razvitimi državami in priznanja tujih strokovnjakov in politikov, ki obiščejo našo deželo. Boj za vedno boljše in bolj človeške odnose, za človeka kot svobodnega proizvajalca in ustvarjalca — to je končni cilj in smisel boja delavskega razreda. Težnje socialističnega samoupravljanja in socialističnega humanizma najbolj izpričujeta nova ustava in zakon o združenem delu, ki sta pod Titovim vodstvom dobila svojo končno obliko in vsebino. V obeh odseva zagotovilo, da bodo v bližnji prihodnosti rešena tudi vprašanja, ki še čakajo rešitve.

Vse to opozarja, da se mora organizirane socialistične sile najbolj dejavno in s polno odgovornostjo zavzeti za dosledno izvajanje obeh. Ob dnevu republike je po vsej državi praznično razpoloženje. Vrstijo se zborovanja, odkritja spomenikov in odpiranja novih industrijskih objektov. Praznuje vsa država.

In kako ta dan doživljamo in praznujemo delavci v Labodu? Kakšni občutki nas prevzamejo in kaj nam ta dan pomeni? Ali je to samo dan, ko lahko ostanemo doma, morda dalj časa poležimo, se odpravimo na izlet, ali pa je globlje vsidran v našem srcu, v naši zavesti, kot spomin na dan rojevanja nečesa novega, boljšega, pravičnejšega. Izmed 2000 članov kolektiva smo za razgovor izbrali delavke, predstavnice različnih generacij, ki so bile pripravljene na razgovor, čeprav so jih klicale delovne dolžnosti in jih je priganjal čas.

Plohl Marija

Ljubica Zadavec govori živahno in v kratkih stavkih. Na ustnice se ji obeša nekakšen izraz ključavnosti, ki izraža osebno, ki ve, kaj hoče.

O praznovanju 29. novembra, dneva republike, je v zanosnih besedah pokazala svoj živahni temperament. Govorila je o drugem zasedanju AVNOJ, o mestu Jajcu, o tovarišu Titu in rojstvu ter temeljih nove države. Govorila je tudi o tem, kako so včasih delavci 29. november veliko bolj doživljali. Danes pa razobešamo le zastave, ki so nemalokrat pomečkane in zbledele, zgodi se, da tudi zakrpane, da me ob pogledu nanje stisne pri srcu.

Današnji življenjski ritem je v ljudeh ubil občutek za skupna praznovanja in veseljačenja. Spominjam se iz otroških let, kako se je ob velikih praznikih, kot sta 29. november in 1. maj, veselilo vse mesto, vse naselje. Ljudje so hodili po ulicah, se držali za roke in peli.

Sama sem kot otrok velikokrat sodelovala na proslavah in prireditvah v počastitev praznikov in jubilejev z recitacijami, v pevskem zboru, v raznih plesnih skupinah itd.

Ko to pripoveduje, govori navdušeno, rahla rdečica ji pobarva obraz. Pove še, kako se s svojim možem in 4-letno hčerko vsako leto tega dne odpravijo na izlet, in obiščejo in si ogledajo kraje in najvažnejše spomenike iz revolucije.

Ko je povedala, da svoji hčerkici ob vsakem prazniku razloži, kaj praznujejo in čemu visijo zastave, ki jih tako rada opazuje in steguje za njimi svoje drobne ročice, kot da bi jih hotela ujeti v njihovem igrivem plahutanju v vetru, se mi je zdelo, da sva začeli govoriti o poglavju o sreči.

Poslavljali smo se že, ko je z zanosnim glasom še rekla: „Naši državi ne sme nihče za nobeno ceno porušiti njene neomajne poti, zgrajene iz gra-

Marinka Žvirč

nita naše trdne volje in odločnosti, da ostanemo svobodni in samostojni. Naša, Titova pot, je pot socialističnega samoupravljanja in graditve republike združenega dela, bratstva in enotnosti enakopravnih narodov in narodnosti, neuvrščenosti, miru in socializma ter sodelovanja med vsemi narodi sveta.

To je pot, po kateri naša država že koraka v prihodnost vsega človeštva.

Marija Plohl pove, da velikih želja pravzaprav nikoli ni imela. „Dosegla sem tisto, kar sem želela. To je čisto dovolj in sem zadovoljna z delom v tovarni, katerega naj bi imeli čim več, saj z družbo, v kateri živim, mi nam zagotavlja in daje vse možnosti za uspešno delo in človeka vredno življenje.“

S trpkim glasom je ugotovila, kako prazniki danes niso več to, kar so bili. Dobro se spominja, kako so na dan republike (bilo je kmalu za tem, ko je začela delati v Delti) priredili prikorjevalnici v stari Delti veliko zabavo. Nastopala je folkorna skupina, vrstile so se recitacije, sama je bila natakarka. Z besedami ni mogla opisati tistega vzdušja — veselju ni bilo konca.

Ko govori o tem, ne more skriti otožnosti. Tisti časi, ko je bilo med ljudmi več povezanosti, več pristnih stikov in več skrbi za sočloveka, ko se ljudje niso pehali samo za zaslužkom, ji pomenijo najbolj razgiban obdobje v njenem življenju.

Pravi, da se ob takih praznikih kot je 29. november, v preveč obračamo in zatekamo v preteklost, prav pa bi bilo, da bi ob takšnih dneh naredili načrt za prihodnost.

„Ljudje bi se morali bolj zavedati, da morajo biti marljiv in vestni na svojem delovnem mestu, kajti le tako bo delo teklo v redu, le tako se bosta razvijala tako tovarna, kot vsa družba.“

koliko nas je letovalo

– počitniški dom v Savudriji z 18 ležišč
 – Mali Lošinj z 28 ležišč
 – počit. prikolico v Savudriji s 3 ležišč
SKUPAJ: 49 ležišč

Tako je bilo letos 19 ležišč več kot lani. Lani smo imeli na M. Lošnju tri hišice, v letošnjem letu pa 7. Iz Posočja smo dobili v mesecu juliju nazaj prikolico, ki smo jo kupili ob potresu v Posočju. Prikolica je

prišla nazaj popolnoma ohranjena tako da smo jo lahko namenili za letovanje.

Zaradi počitniških kapacitet smo letos prvič imeli premakljive kolektivne dopuste, tako da so bile počitniške kapacitete izkoriščene celo sezono od 2. 7. do 20. 8. 1977. Da se je lahko izmenjalo čimveč delavcev, smo določili 7-dnevno letovanje.

Po TOZD je letovalo naslednje število članov kol. in njihov družinski člani:

Za počitniško letovanje smo imeli delavci Laboda v letošnjem letu na razpolago:

TOZD	Libna			Ločna		Delta		Temenica		TIP-TOP		DSSS
	D. Lab.	d. č.	D. la.	d. č.	D. Lab.	d. č.	D. lab.	d. č.	D. lab.	d. č.	D. lab.	
Savud:	9	26	10	20	10	22	5	14	9	22	7	21
M. Loš.:	8	20	13	42	9	27	5	12	4	13	20	70
Prikol:	2	4	2	5							1	3
Skupaj:	19	50	25	67	19	49	10	26	13	35	28	94

Skupaj je letovalo 114 delavcev Laboda in 321 njihovih svojcev.

Nekaj delavcev TOZD Ločna in DSSS je izrabilo dopust pred kolektivnimi dopusti (porodniške), zato ti dve izstopata po številu letujočih.

Od vseh, ki so letovali, je po naši oceni preko 70 % neposrednih proizvajalcev, kar je bil tudi namen. Komisije za družbeni standard, ki so razporejale delavce za dopust, so dale prednost proizvajalcem, ki so ekonomsko slabše situirani. Nekaj več težav je bilo z Lošinjem, kjer so lahko letovali le tisti delavci, ki imajo svoj prevoz, ker niso urejene avtobusne zveze.

Predvidevamo, da bomo do drugega leta tudi to uredili (stiki z drugimi podjetji, naro-

čila avtobusov).

V lanskem letu je v naših domovih letovalo 53 naših delavcev, letos pa že 114, torej več kot 100 % več, kar je zasluga premikajočih dopustov in povečanja kapacitet.

Öcene letovalcev o hišicah na Lošinju so odlične: prostorne hišice, mirna in prijetna okolica, kristalno čista voda. Tudi tisti, katerim je vreme nagajalo, niso bili slabe volje.

Boleča točka pa je trajekt na otok Lošinj, saj so na prevoz čakali tudi 6 ur. Počitniška skupnost Krško se zaveda tega problema in poskuša vse, da bi se stanje do drugega leta izboljšalo. Pripombe letovalcev so tudi za 7-dnevne dekade; me-

nijo, da so prekratke. Odboru za počitniško dejavnost bomo predlagali za Lošinj 10 in 14-dnevne dekade, v Savudriji pa bi še vedno obdržali 7-dnevne. Ravno tako bomo predlagali TOZD, naj izločijo sredstva za nakup še več hišic na Lošinju (sedaj imamo odkupljenih 7 do 37).

Ker bo odbor za počitniško dejavnost v mesecu decembru analiziral stanje na področju poč. letovanja in določil usmeritve za drugo leto, prosimo delavce v TOZD, naj dajo svoje predloge, kako organizirati letovanje prihodnje leto.

LOJZKA POTRČ

Florjančič

Pripomnila je še, da bi tudi naša tovarna lahko počastila dan republike s kakšno krajšo proslavo. Na sliko tovariša Tita in zastavo, ki okrašeni s cvetjem vsako leto stojita v kotu jedilnice, se prenekatero oko, zlasti mlajših delavk, niti ne ozre. Slika pač ni tako živa, kot je lahko živa in globoka izgovorjena beseda.

Ob slovesu je poudarila, da tako ona kot vse njene sodelavke proslavljajo 29. november s hvaležnostjo za vse storjeno in doseženo in z iskreno željo, da bi v prihodnje dosegli še večji družbeni razvoj in napredek.

Še dolgo, dolgo naj živi tovariš Tito, heroj, voditelj, vzornik in neomajen borec za srečno prihodnost in lepši jutrišnji dan.

Proizvajalka Marinka Žvirč iz ljubljanske temeljne organizacije ob tem dnevu obudi spomine na 34-letno prehojeno pot, na vse dosežke, nato pa obstane ob današnjih nalogah; nalogah proizvajalca, ki po enoletnem sprejemu in uveljavitvi zakona o združenem delu ve kaj je njegova naloga. Zaveda se, da le z visoko produktivnostjo in kvaliteto dela lahko dosežemo zastavljene cilje.

V nadaljevanju razgovora jo je dopolnil še sodelavec tovariš Florjančič, ki od uresničevanja zakona o združenem delu pričakuje največ. „S tem, da do konca letošnjega leta uredimo delitev osebnih dohodkov po delu, bomo dosegli eno od temeljnih načel, plačilo po vloženem delu. In le tako bomo res stimulirani za svoje delo.“ Poudaril je, da je naloga mladih, da pot začrtano, leta 1943 ob rojstnem dnevu naše republike, z vso resnostjo gradimo dalje.

Želji, ki jo je izrazila 46-letna kontrolorka iz TOZD Delta, tovarišica Marija Plohl, se pridružujejo vsi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije delovne organizacije LABOD.

Peščena plaža s čudovito čisto vodo je tudi neplavalcem in otrokom nudila zadovoljstvo.

letna konferenca

V četrtek, 3. novembra, je bila letna konferenca OO ZK delovne skupnosti skupnih služb. Vseskozi je bila prežeta z izredno delavnostjo: saj se je na osnovi pismenega poročila o delu razprava dotaknila prav vseh problemov.

Člani ZK so kritično ocenili uspehe in spodrsjlaje, govor je bil tudi o bodočih nalogah. Člani ZK so podprli kandidaturo tovariša Zdravka Petana za glavnega direktorja in predlagano usmeritev, da začnemo s koordiniranim delom.

Glede na to, da se je s 1.10. letos pravno-formalno že ustanovila temeljna organizacija Commerce, so se člani soglasno odločili o organizaciji dveh OO ZK, in sicer v delovni skupnosti skupnih služb s 15 člani in v TO Commerce z 19 člani.

Izvoljeno je bilo tudi vodstvo. V OO ZK TOZD Commerce je sekretar Stane Štih, v sekretariatu pa so Stane Štih, Milan Zupančič, Lenče Josifova

V OO ZK DSSS je sekretar: Marina Terček, v sekretariatu so: Marina Terček, Jožica Djordjevič, Lojzka Potrč, Potrč.

Člani OO ZK so sprejeli tudi sklep, naj sekretariata še nadalje tesno sodelujeta in naj se k delu pritegne tudi sekretariat OO ZK TOZD Ločna. Le tako bodo lahko člani ZK nastopali enotno kot usklajena idejnopolitična sila.

SKLEP KONFERENCE ZSMS

Po sklepu konference ZSM Labod z dne 18. 9. 1977 so dolžne vse OO ZSM v temeljnih organizacijah združenega dela imenovati v našem glasilu v mesecu novembru pet najboljših mladincev.

Uredništvo je do roka prejelo le oceno iz OO ZSM Tip-Top. Po njihovi oceni so se najbolje uvrstili: Kos Angela (155 točk), Florjančič Jože (130 točk), Maček Anica (110 točk), Jenko Andreja (100 točk), Karanović Vesna (100 točk).

Najbolje uvrščenim mladincem uredništvo iskreno čestita.

HVALA TI, FANIKA!

Iz temeljne organizacije LOČNA je v tem mesecu odšla naša vzorna in vestna sodelavka tovarišica Fani Udovič, rojena leta 1927.

Del svojega zasluženega pokoja si je prislužila med NOB, ko je sodelovala s partizani. Po vojni, bolj točno od 1. 11. 1947, pa je začela delati v Labodu in s tem prispevala za boljši jutri. Vseskozi je bila zvesta naši delovni organizaciji, ne glede na pretrese in ekonomsko stanje. Delo je opravljala vestno.

Faniki Udovič se zahvaljujemo za njena prizadevanja ter njen delež pri uspehu delovne organizacije. Sodelavke, znanci in družbenopolitične organizacije ji želimo še mnogo zdravih in srečnih let v zasluženem pokou. Upamo, da bo še naprej zvesta naši delovni organizaciji in se bo vključila v sekcijo Labodovih upokojevcov.

Kolektiv in DPO „Ločna“

VISOKA PRODUKTIV- NOST TEKSTILNE INDU- STRIJE

Lani so v zahodnonemško tekstilno industrijo investirali 1,1 milijarde DM, 1,4 milijarde DM pa 1972. Kljub slabemu prilivu naročil za tekstilno industrijo pričakujejo, da bodo letos investicije ostale na lanski višini. Povečanje produktivnosti v tej industrijski veji je preseglo povprečje celotne industrije: v razdobju 1970-1976 se je produktivnost v celotni zahodnonemški industriji povečala za 27 %, v tekstilni industriji pa za 57 %. Poudariti velja, da to povečanje produktivnosti ne spremlja porast dohodka, kar lahko pojasnimo s poostreno konkurenco na domačem in mednarodnem tržišču.

strokovno izpopolnje- vanje za boljše delo

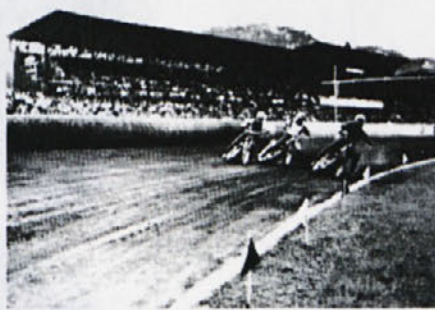
Tudi v TOZD TIP-TOP je storjen korak naprej na področju strokovnega izpopolnjevanja. Delavski svet TOZD je sprejel predlog, da organizirajo krajši seminar o novostih pri krojenju. Tako je bil od 17. do 22. oktobra v popoldanskem času seminar, ki ga je vodil tov. Verdovnik iz mariborske modelarske šole.

Seminarja so se udeležili krojilci malih serij, krojači iz maloserijske proizvodnje, razmnoževalci krojev, modelarji,

vzorčni krojilci in krojača iz CML.

Na seminarju so obravnavali spremembe osnovnega kroja za različne postavbe oziroma drže, kar je še posebej pomembno za maloserijsko proizvodnjo po naročilu in izdelovanje krojev za močnejše postavbe. Rezultati seminarja morajo biti vidni predvsem pri enotnosti in točnosti podatkov od jemanja mer do krojenja, kajti praksa je pokazala, da v trgovino CML prihajajo stranke, ki žele oblačila dostrikrat predvsem zato, ker za svojo postavbo ne dobe v naši redni kolekciji primerne izdelke.

Vsi so bili zadovoljni s to izobraževalno akcijo, kar potrjuje tudi udeležba in menijo, da bi bilo potrebno večkrat organizirati strokovne posvete, ekskurzije in druge oblike usposabljanja, ker le tako lahko sledimo napredku, izboljšamo kvaliteto dela ter dosežemo večjo storilnost.

krško

proslava ob 500- letnici mestnih pravic Krškega

Občina Krško je v povojnem obdobju dosegla velik gospodarski, družbeni in politični razvoj. Vsak kraj v naši občini je bil deležen ustvarjalnih dobrin našega samoupravnega sistema, od pridobitve električne napeljave, vodovoda do asfaltiranih cest.

Vse te pridobitve so rezultat dela delovnih ljudi, ki so z denarnimi prispevki, izglasovanimi na referendumih, prispevali za ureditev svojega kraja.

Da bi mesto Krško proslavilo 500-letnico mestnih pravic čim bolj srečno, smo se na referendumu v mesecu maju preteklega leta ponovno odločili za samoprisepek in z njim zagotovili

sredstva za izgradnjo novega delavskega doma ter vzgojno-varstvenih ustanov.

Hiter razvoj industrije je pogojeval večje priseljevanje in pomlajevanje prebivalstva. Zagotoviti je bilo treba veliko stanovanj. Zato ni zgolj naključje, da je tako rekoč skozi noč zrastle novo mesto Krško na drugi strani savskega brega.

Ob vsem tem pa smo pozabljali na nekatere oblike družbenega standarda in jih nismo razvijali vzporedno z vsemi drugimi pridobitvami v občini.

Prav zaradi tega so toliko bolj resnične besede sekretarja predsedstva CK ZKJ tov. Stane Dolanca, ko je v svojem govoru ob otvoritvi delavskega doma, za katerega je pred časom položil tudi temeljni kamen, dejal:

„Kultura naroda je sestavni del revolucionarne preobrazbe družbe in v njej se izraža moč in vodilni položaj delavskega razreda. Zato naj ta dom resnično postane dom kulture in znanja, v katerem bodo živeli delovni ljudje ne samo kot opazovalci, temveč kot aktivni soustvarjalci kulture in razširjevalci znanja.“

Več tisoč občanov na proslavi je z zanimanjem spremljalo čudovit program. Marsikdo si je utrnil solzo, ko je prislunil pesmi „Krško“, ki je privrela iz stoterih grl.

Ob vsem tem nas je navdajala misel, da smo z vzgojno-varstveno ustanovo zagotovili našim malčkom brezskrbno bivanje v času materine odsotnosti, z novim domom pa nam vsem lepše in plodnejše življenje.

D. V.

razstava likovnih del v tozd delta

Vse priznanje gre likovni sekciji prosvetnega društva „Alojz Arnuš“ iz krajevne skupnosti Rogoznica, ki je v jedilnici TOZD „Delta“ organizirala razstavo likovnih del in tapiserij.

Razveseljivo je to, da je bil možen razen ogleda tudi nakup teh umetniških stvaritev in verjetno je marsikatera delavka žrtvovala svoj težko pridobljeni dinar za katero izmed razstavljenih del, da ji bo zljajalo dom, saj se zavedajo, da kulturne dobrine človeka bogatijo in plemenitijo in da človek v življenju potrebuje kaj več kot vodo in kruh.

Člane kolektiva so posebno navdušile slike Maksa Menonija, ki so jim tudi najbolj znane in blizu, saj je bil slikar njihov sodelavec.

Mnogi so svoje vtise in občutke zapisali v knjigo vtisov, da bi likovnike vzpodbujali pri nadaljnjem delu in jim dali polet za umetniško ustvarjanje.

Izrazili so tudi željo, da bi kolektiv Delte še obiskali in s svojimi umetninami izpolnili sicer prazno in pusto jedilnico.

prijeten sprejem

Sindikalna podružnica TOZD TIP-TOP je organizirala v soboto, 22. 10. 1977, izlet z ogledom obrata TOZD Libna.

Po ogledu Šentjermeja in kartuzije Pleterje smo obiskali TOZD Libna, kjer smo bili prijetno presenečeni nad prisrčnim sprejemom. Po izdatni zakuski smo si v spremstvu direktorja tov. Komočarja ter tehničnega vodje ogledali proizvodni hali ter proizvodni proces.

Nad vse smo bili navdušeni nad počitniškim domom v Sromljah in prijetno okolico. Postrežba v domu je preseglala vsa pričakovanja, tako da udeleženci izleta niso našli besed navdušenja nad pozornostjo streznega osebja in kulinarično sposobnostjo upravnice doma. Po izdatnem kosilu smo poskusili tudi domačo kapljico, ki jo je bilo letos žal malo.

Naj se v imenu vseh udeležencev izleta iskreno zahvalim direktorju TOZD, upravnici doma in vsem kolegom TOZD Libna, ki so nam omogočili res prijetno soboto in upam, da se bomo ob vašem obisku naše TOZD vsaj delno oddolžili za lep in prijeten dan.

ANTON KOŠIR
PRESEDNIK OO SINDIKATA

telovadba

IO sindikata delovne skupnosti skupnih služb je predlagal, naj bi v okviru rekreacije organizirali tudi fizioterapevtsko telovadbo, ki bi bila namenjena tistim, ki jih večkrat boli hrbtenica oz. križ, in tistim, ki so si že zdravili taka obolenja.

Ta telovadba bi bila enkrat na teden v večernih urah, vodila pa bi jo strokovna delavka fizioterapevtka. Delavci, ki delajo v dveh izmenah, bi hodili k telovadbi vsak drugi teden, če bo interesentov veliko, bomo organizirali več skupin, skupin.

Menimo, da je pobuda sindikata zelo dobra, saj vemo, da bi se ob primerno izbranih in strokovno vodeni vajah marsikaterim tegobam in bolečinam v hrbtenici izognili ali jih vsaj omilili. Posebej je to pomembno za delavke v proizvodnji (likalnici, šivalnici, krojilnici), prav tako tudi za delavce v pisarnah.

O nadaljnjih prizadevanjih vas bomo sproti obveščali.

V obratu družbene prehrane v Novem mestu glavna kuharica Cilka Šimc vsak dan poleg vseh drugih opravil skuha tudi 180 do 200 skodelic kave. Marsikdo si ne more več predstavljati, kako bi zdržal brez našega ekspresa.

kriza tekstilne industrije

S krizo se ne ubadamo samo jugoslovanski proizvajalci. Mor-da do nas še niti prav ni prišla. O tem, s kakšnimi problemi se ukvarja ta industrijska veja na Švedskem, preberite v naslednjem sestavku, ki ga je objavil Gospodarski vestnik v decembrski številki.

Švedska oblačilna industrija zamira in se bo le težko obdržala ob trenutno zelo močni konkurenci tujih proizvajalcev, izvoznikov tekstila in konfekcije na švedskem trgu. V zadnjih mesecih je imela velike finančne izgube in bo prisiljena odpustiti delavce. Do začetka naslednjega leta bo predvidoma izgubilo delo okoli 1500 domačih in tujih delavcev.

Tekstilne in konfekcijske družbe so sporočile, da je največji razlog za krizo dejstvo, da Švedska pokriva 80 % oblačil-

nih potreb z uvozom iz držav, ki ponujajo tekstil ceneje. Zatrjujejo, da so danes stroški za delovno silo na uro na primer na Finskem za 14,16 krone nižji kot na Švedskem, v Veliki Britaniji za 19,21; tekstilni delavec na Švedskem je za 29.2000 kron dražji kot v so-sednji Finski in za celih 41.600 kot v V. Britaniji. Iz teh ter drugih razvitih in nerazvitih držav uvozi Švedska vsako leto za tri milijarde kron teksila in konfekcije. Previsoki stroški švedske delovne sile so bili glavni povod, da se je domača industrija konfekcije konec 60 let začela seliti v tujino, zlasti na Portugalsko, kjer je delovna sila cenejša. Tam gradijo svoje tovarne in obrate. Po letu 1965 je švedska industrija tekstila in konfekcije zaradi izseljevanja iz države zaprla 40 tisoč delovnih mest.

Uprava poldržavne družbe Eiser se je odločila, da bo do začetka naslednjega leta zaprla 6 od skupaj 16 svojih tekstilnih tovarn. V podobnem položaju so tudi nekatera druga večja podjetja.

Družbe v krizi načrtujejo nova izseljevanja iz Švedske. „Obljubljena dežela“ je Tunis, ki nudi najbolj ugodne pogoje. V prvih desetih letih so tuji objekti oproščeni davka in smejo izvoziti ves dobiček, ki bi v švedskih družbah utegnil znašati celo 30 tisoč kron na zaposlenega na leto.

Švedski kapital privlačijo tudi nizki stroški za delovno silo. Tekstilni delavec na Švedskem velja družbo 54 tisoč kron na leto, v Tunisu pa bi ti stroški nanesti samo 4 tisoč kron.

Oblačilna industrija je najbolj drastičen primer previsokih stroškov za delovno silo na Švedskem. Nova vlada, ki podpira zahtevo delodajalcev, da naslednje leto zamrznejo sedanje plače in mezde, je opozorila, da je konkurenčna moč Švedske upadla tudi v drugih gospodarskih dejavnostih. Premier Feldin je pred kratkim v parlamentu objavil podatek, da so se plače in mezde na Švedskem v primerjavi z največjim konkurentom na svetovnem trgu, ZR Nemčijo, „drastično zvišale“. Stroški delovne sile so se v tej nordijski državi zvišali od leta 1973 za 67 %, v Zahodni Nemčiji pa za 29 %.

Ob krizi v oblačilni industriji, ki se je ne da rešiti z novimi državnimi subvencijami, je zveza sindikatov delavcev tekstilne industrije in konfekcije zahtevala, naj vlada v Stockholmu zagotovi nove zaposlitve vsem delavcem, ki bodo ob delo. Ministrstvo za industrijo je obljubilo, da bo vlada predlagala parlamentu posebne ukrepe za obdržanje čimveč delovnih mest v družbah, ki jih je zajela kriza. Vlada je pripravljena v obliki začasne pomoči dajati vsakemu delavcu 70 kron na dan.

problemi – odziv na akcijo

Nekateri ljudje brez večjih težav prebolijo probleme, ki druge „pokopljejo“, ne glede na to, da imajo ti drugi enako znanje in izkušnje. V čem je skrivnost?

Ameriški znanstvenik za organizacijo dela in delovno psihologijo dr. Lawrence Al Siebert je prišel na osnovi številnih poizkusov in s spremljanjem usode številnih poslovnih ljudi do prepričanja, da so v takih trenutkih odločilne osebne značilnosti. Človeka, ki je dorastel da „preživi“ tudi najtežje probleme, ki bo vedno našel neko rešitev ali izhod, opisuje takole:

– Človek s sposobnostmi, ki mu dajejo velike možnosti, da „preživi“ v poslovnem svetu, je v prvi vrsti stabilen. V vsaki situaciji preverja svoje postopke.

– Njegovo stališče in problem ter odgovornost so v tem, „kako se preživeti“, ne pa stvar poslovnega partnerja, sodelavca, šefov, državnih ustanov ali ekonomskih okoliščin.

– V kritičnih trenutkih ostane miren in zbrano analizira situacijo. Vendar ko gre v akcijo, dela to vztrajno in z veliko mero odgovornosti.

– Pripravljen je sprejeti dogodke tako, kot jih življenje prinaša, ne glede na to, če so nepričakovani.

– Sposoben je težave spreminjati v vrline, v nove možnosti.

– Zanj je kriza poziv na borbo, akcijo, za preizkus moči.

– Sposoben je da se kreativno spoprime s problemi, pogosto najde ravno v teh situacijah sprejemljive rešitve, drugačne od tistih, ki jih prinaša rutina.

– „Zasluti“ problem še preden ga lahko v celoti ugotovi; največjih težav ne pričakuje bojzljivo.

– Tudi se najtežjih trenutkih ga ne zapusti smisel za humor.

Torej poudarjena razgibanost, prilagodljivost; to, kar smo imenovali „sposobnost preživeti“, bi lahko definirali kot skupek mnogih, včasih tudi nasprotnih kvalit. Tak človek je prijazen in čvrst, resen in ima razvit smisel za humor.

Ravno zaradi teh usklajenih osebnih lastnosti je dorastel vsaki situaciji, sposoben, da se prilagodi in da „preživi“.

(„FORTUNE“)

sejem ženske mode pret porter v parizu

Na tem sejmu je bila prikazana ženska moda za pomlad – poletje 1978.

Poleg razstavljalcev z vseh koncev sveta je vredno največ pozornosti nameniti boutique modi znanih pariških kreatorjev.

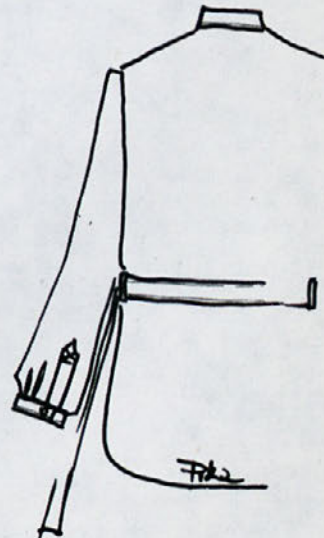
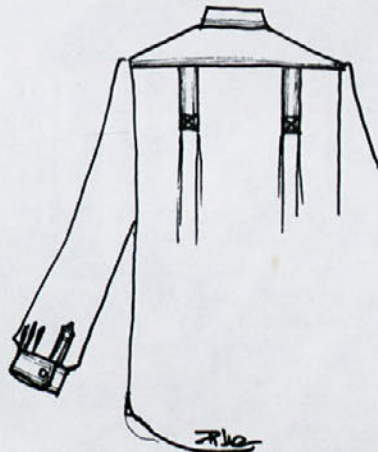
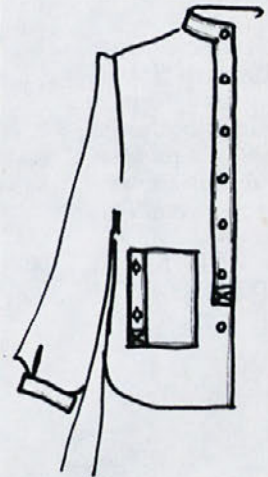
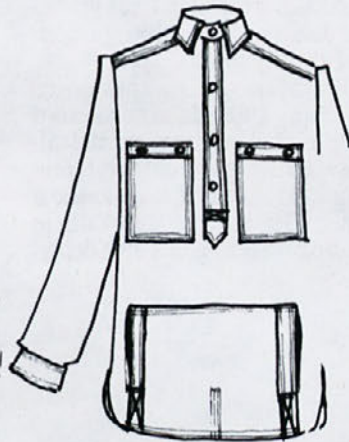
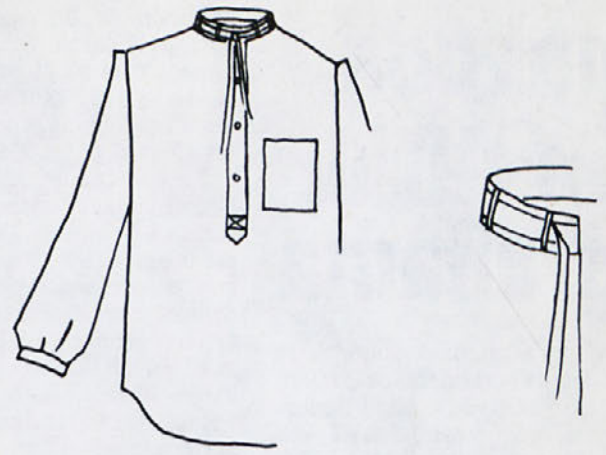
V novi sezoni bosta prevladovali dve liniji: ozka ravna, ki spominja na moški stil, in široka ohlapna linija, zelo udobna.

V ravni liniji so krojeni plašči z ozko dolgo fazono, blazerji, ki jih ima moda zelo rada in jih kombinira s hlačami, ravnimi v pasu, rahlo nabranimi krili, plise in nagubanimi krili. Pod blazerje spadajo srajce, ki so iz svilenega ali krep blaga. Linija pri srajcah je ravna, našiti žepi so večji, ovrtnik manjši, manšete ozke.

Pri ohlapni široki liniji so opazne spremembe pri plaščih: veliki žepi, majhni ovrtniki, široki ravni in poglobljeni rokavi. Tudi pri tej liniji so blazerji nepogrešljivi. Nosijo se na hlače, ki so čez boke ohlapne, spodaj ozke (kot jahalne). K tej kombinaciji so obvezne karo flanelaste srajce, ohlapne, s širokimi rokavi, majhnimi ovrtniki ali brez njih in ozkimi manšetami. Krila so zopet zvonasta, v pasu nabrana. Zelo aktualni so telovniki, ki so sedaj samostojni del oblačila in ni nujno, da so iz istega blaga kot krilo. Anoraki so ohlapnega kroja, spodaj zadržani z vrvico. Kostimi so klasični in spominjajo na moški stil, ali kompleti v safari stilu.

Moda za pomlad–poletje zelo rada kombinira krila na krila, obleke na krila, telovnike, pasove, šale in rute, vendar vse to le za vitke postave. Barve so pastelne.

PETRA

pobuda za 40 ur propadla

Čeprav narodni dohodek in življenjske razmere Švico uvrščajo v sam vrh kapitalističnega sveta, morajo njeni delavci delati dlje kot v mnogih drugih kapitalističnih deželah, kjer so sindikati že pred leti dobili boj za skrajšanje delovnega časa. Po veljavnih predpisih zdaj industrijski delavci v Švici delajo 45 ur na teden. V nekaterih področjih pa je delavnik dosti daljši, pri taksistih celo 55 ur na teden. Zaradi tega bi lahko pri-

ZAHVALA

Družina Gutman se zahvaljuje delavcem delovne skupnosti skupnih služb za materialno in moralno pomoč, ki so jo nudili ob težki in dolgotrajni bolezni delovnega tovariša Milana Gutmana.

DRUŽINA GUTMAN

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata delovne skupnosti skupnih služb se iskreno zahvaljujem za omogočeno 14-dnevno zdravljenje v zdravilišču Radenci. Zdravljenje mi je kot srčnemu bolniku izredno pomagalo in se počutim precej bolje.

HVALEŽEN
ANTON PETERLIN

čakovali, da bo deležna podpore pobuda za skrajšanje delovnega časa na 40 ur na teden, kar so že 1973 zahtevale švicarske progresivne organizacije (POCH).

Na referendum, ki je bil v začetku lanskega decembra, pa večina Švicarjev ni sprejela predloga, da bi z zakonom v letu dni povsod uvedli 40-urni delovni teden. Pobuda je v znatni meri propadla tudi zato, ker je ni podpiralo švicarsko sindikalno gibanje. Zato se mnogi vprašujejo, ali sindikati res niso zainteresirani, da bi delavci delali manj.

Če bi odgovor na to vprašanje iskali le med sklepi lanskega kongresa vodilne sindikalne centrale – Kongresa sindikatov Švice (USS), v katerih je rečeno, da zahtevajo uvedbo 40-urnega delavnika v najkrajšem možnem roku, bi bilo vse jasno. Vendar tako enostavno le ni, kajti sindikati so v istih sklepih odrekli podporo pobudi progresivnih organizacij. Nekateri pravijo, da bi se neka levičarsko usmerjena skupina vmešavala v razreševanje vprašanja s področja, na katerem je bil njihov glas vedno odločilen. Seveda pa je težko sprejeti stališče, da gre le za željo, da bi sindikat za vsako ceno obvaroval že pridobljeni položaj. Tako sindikalni voditelji pojasnjujejo, da so sindikati dali prednost kolektivnim razgovorom z delodajalci, ne pa zakonskemu reševanju tega problema.

Zapisati velja, da je kongres socialnodemokratske stranke, s katero je USS tesno povezana, s prepričljivo večino (404 glasovi „za“ in 177 „proti“) podprl pobudo POCH. Prav tako moramo upoštevati, da so še nekateri

Osnovni organizaciji ZSMS „Ločna“ in delovne skupnosti skupnih služb sta zadolženi, da negujeta in vzdržujeta spomenik neznane borke. Tako smo ga ob letošnjem občinskem prazniku še posebej okrasili in prižgali svečke.

sindikalni krogi, sindikat grafičnih delavcev pa v celoti, podprli omenjeno pobudo.

Bržčas je vse to vplivalo na odločitev USS, da začne zbirati podpise kot osnovo za uresničitev lastne pobude o referendumu, ki naj bi bil najkasneje konec 1979. Po sindikalnem predlogu naj bi leta 1980 delov-

ni čas skrajšali od 45 na 43 ur, v naslednjih letih pa še po uro, tako da bi 1983 imeli 40-urni delovni teden.

Če vemo, da so v Švici od 1877 do 1920 delovni teden skrajšali od 64 na 48 ur, od 1920 do 1976 leta, torej v naslednjih 56 letih, pa komaj za 3 ure, je res težko najti zadovoljiv odgovor na vprašanje, zakaj tako počasi, če bi lahko tudi hitreje. Tembolj zato, ker mnogi kazalci kažejo, da bi glede na svoj ekonomski in socialni razvoj Švica prej lahko dosegla 40-urni delovni teden kot pa mnoge druge države, kjer ga že imajo.

DELAVSKA ENOTNOST,
JANUAR 77

V počitniških hišicah v naselju počitniške skupnosti Krško je prijetno in udobno letovati.

labod

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne perila LABOD Novo mesto, izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2400 izvodov. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož. Tehnični urednik: Marjan Moškon. Štavek, filmi in prelom – ČZP Dolenjski list, tiska – KNJIGOTISK, Novo mesto